

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
БІБЛІОТЕКА

Серія «Педагоги Вінниччини»

Тетяна Петрівна Пірус

біобібліографічний покажчик

Вінниця – 2017

УДК 012Пірус+016:[929Пірус+39]

П 33

Тетяна Петрівна Пірус. З любов'ю до рідної землі : біобібліографічний покажчик / ВДПУ ім. М. Коцюбинського, Бібліотека ; уклад., відп. за вип. В.С. Білоус. – Вінниця, 2017. – 49 с. – (Педагоги Вінниччини).

Біобібліографічний покажчик містить основні друковані праці Т.П. Пірус та матеріали про її педагогічну, краєзнавчу, етнологічну, дослідницьку діяльність, а також деякі біографічні дані та світлини. Видання розраховане на фахівців галузі історії, культурології, народознавства, краєзнавства. Цікаве для освітян, науковців та будь-якої пересічної людини, небайдужої до історії свого краю, свого коріння.

Укладач та
відповідальний за
випуск

В. С. Білоус, директор бібліотеки

Світлини

від **Світлани Костюк** та із сімейного архіву

Малюнки

Наталії Комаровської

Пірус Тетяна Петрівна

Педагог, науковець, краєзнавець, етнолог, історик, дослідник

Від укладача

До уваги читачів у серії «Педагоги Вінниччини» пропонується біобібліографічний покажчик «З любов’ю до рідної землі». Видання присвячене Пірус Тетяні Петрівні, педагогу, науковцю, краєзнавцю, етнологу, історику, досліднику, працівнику Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського упродовж чотирьох десятиліть.

Своєю плідною працею Тетяна Петрівна зробила вагомий внесок у справу підготовки вчительських кадрів, виховання патріотизму, духовності майбутнього вчителя, популяризації народного мистецтва, українських традицій.

Краєзнавство – важливий напрям діяльності дослідника, що передбачає вивчення історії народу, його звичаїв, культури, національних та етнічних проблем свого краю, виховання патріотизму у нової студентської генерації вимагає поглиблення змісту краєзнавчої роботи. Вивчення та дослідження краєзнавства спрямовує зусилля на виховання високого почуття патріотизму, глибокої поваги до історії, культури, мови, традицій свого краю.

Відродження народних традицій, обрядів, звичаїв є характерною рисою нашого часу. Досліджуючи нетлінні джерела прадавньої мудрості Т.П. Пірус активно пропагує та навчає молоде покоління українським народно-календарним звичаям.

З метою відродження народних традицій Тетяна Петрівна є організатором та учасником загально університетських заходів – «Днів народознавства», майстер-класів, проводить комплекс заходів, присвячених розвитку національних традицій серед студентської молоді.

Наукову та видавничу діяльність відображенено у публікаціях, що вміщені в наукових збірниках та матеріалах наукових конференцій.

При упорядкуванні видання бібліографічні описи розміщені у хронологічному порядку, виділено окремі тематичні рубрики, у межах розділів розміщено за алфавітом.

Покажчик адресований викладачам, студентам, освітянам та всім, хто цікавиться питаннями історії, народознавства, етнології, культурології, краєзнавства.

Чотири десятиліття на освітянській ниві

Пірус Тетяна Петрівна народилася 7 квітня 1956 р. у м. Вінниці в родині робітників. Батько – Пірус Петро Андрійович та мати – Пірус Марія Макарівна – уродженці села Рахни-Лісові Шаргородського району. Пращури по батьківській і материнській лінії вихідці із містечка Рахни-Лісові Ямпільського повіту Подільської губернії, про що свідчать документи 1812р. Державного архіву Вінницької області.

Пірус Тетяна у 1973 р. закінчила з золотою медаллю Вінницьку середню школу №1, у 1977 р. – з відзнакою історичний факультет Вінницького державного педагогічного інституту. У 1977–1979 рр.

за державним розподілом працювала вчителем історії та суспільствознавства у Брайлівській середній школі Жмеринського району. З 1979 по 1982 рр. – викладач історії у Вінницькому педагогічному училищі.

У травні 1982 р. вчена рада Вінницького державного педагогічного інституту рекомендувала Пірус Т.П. до вступу в аспірантуру. Після навчання в Українському науково-дослідному інституті педагогіки АН УРСР у м. Києві (1982–1986 рр.) була направлена до Вінницького державного педагогічного інституту. Працювала викладачем 25 років: асистентом, старшим викладачем кафедр історії СРСР та УРСР, історії України, етнології. У різні роки за сумісництвом викладала історію та авторські спецкурси з історії та народознавства у Вінницьких школах: 1, 3, 13, 23, 30, 32.

1991 р. закінчила спецфакультет Вінницького державного педагогічного інституту ім. М.Острівського за спеціальністю перепідготовки: Психологія. Практична психологія в системі народної освіти. Працювала за сумісництвом психологом на телефоні довіри при Вінницькій міській раді.

З 2006 р. обіймає посаду завідувача навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля факультету історії, етнології і права (до червня 2016 р. – інституту історії, етнології і права).

Незалежний експерт з методики викладання історії. Автор понад 100 наукових публікацій, зокрема майже двох десятків – про село Рахни-Лісові Шаргородського району.

У 2008 р. у співавторстві з доктором історичних наук Струкевичем О.К. та доктором історичних наук Романюком І.М. видала підручник для 8 класу з історії України із грифом МОН України. Розробила авторські програми для учнів шкіл, зокрема з історії стародавнього світу (5 клас); спецкурсу «Наш край» (7 клас);

спецкурсу «Видатні постаті в історії Україні» (10 клас); спецкурсу «Народознавство» (11 клас) та ін. Автор програм для студентів педагогічного університету: «Основи педагогічної майстерності», «Подільська писанка», «Народна іграшка», «Народна лялька», «Традиційне харчування українців». Брала участь у написанні програми з історії України (кафедра історії України), написанні рецензій на рукописи шкільних підручників тощо.

У 1993 – 2003 рр. була організатором та директором Української дівочої гімназії імені Лесі Українки, яка діяла при СЗОШ № 3 м. Вінниці. У гімназії вивчалися предмети, яких не було у шкільних програмах. Усі роки навчання для гімназисток було безкоштовним. Відвідували гімназію дівчата із багатьох шкіл м. Вінниці та Вінницького району.

Пірус Тетяна Петрівна – член Національної спілки майстрів народного мистецтва України (НСМНМУ), член Національної спілки журналістів України (НСЖУ), член Національної спілки краєзнавців України (НСКУ).

У 1997 р. заснувала міське свято «Великодня писанка», яке за підтримки Вінницького обласного центру народної творчості набуло статусу обласного, а з 2007 р. – Всеукраїнського. Учасник багатьох обласних та всеукраїнських свят, делегат ІІ (Коломия, 2008), ІІІ (Космач, 2007), ІV (Космач, 2008) міжнародних з'їздів писанкарів.

Навчила писати традиційні подільські писанки своїх доньок Тетяну, Катерину та Ольгу. За 25 років на майстер-класах з писанкарства Тетяни Пірус побували більше 10 тис. дівчат і жінок з Вінницької області та України. Писанки Пірус Т.П зберігаються у приватних колекціях в Україні та за її межами, подаровані музеям Києва, Вінниці, Кам'янського, Коломиї, Кривого Рогу.

З 2007 р. досліджує подільську народну ляльку-іграшку. Має декілька публікацій з цієї проблеми. У 2016 р. надрукована книга доктора мистецтвознавства О.С. Найдена «Парадокс української ляльки», у якій виділено окремий розділ «Ляльки Поділля» та відзначено науковий пошук і здобутки Тетяни Пірус.

У свій час Пірус Т.П. стала ініціатором та консультантом зі створення етнографічного музею у с. Рахни-Лісові Шаргородського району. Співорганізатор Всеукраїнської виставки «Мистецтво одного села»: Рахни-Лісові (м. Київ, 2011). Співорганізатор багатьох мистецьких заходів у м. Вінниці та Вінницькій області, куратор фестивалю «Котилася писаночка» у м. Кривий Ріг (2014).

Під псевдонімом Зоряна Подолянка видала поетичні збірки «Присягаю» (Вінниця, 2004) та «Перейти за обрій» (Вінниця, 2015), книжечку для дітей «Дажбожа Україна» (Вінниця, 2008). Співавтор та автор передмови до поетичної збірки «Віночок» (Вінниця, 2001).

Тетяна Петрівна активно співпрацює із засобами масової інформації. Чимало публікацій у пресі та телепередач присвячені творчим пошукам та здобуткам Т.П. Пірус.

ДАЙ МЕНІ, БОЖЕ...

Дай мені, Боже, наснаги — не втоми!
Дай мені, Боже, отчого дому!
Дай мені, Боже, до храму дороги!
Дай мені, Боже, щастя й тривоги!
Дай мені, Боже, радості й миру!
Дай мені, Боже, поступу й сили!
Дай мені, Боже, пізнати натхнення
У майбутті, і в сьогоденні!

Дай мені, Боже, людиною бути
В радості й горі, багатстві і скруті!
Дай мені, Боже, тобі послужити!
Вірно любити, чесно прожити.
Дай мені, Боже, духовного злету,
Дай мені, Боже, пізнати де Ти?!

Дай мені, Боже, іскри і сили,
Серце своє залишити Вкраїні...
Дай мені, Боже...
Дай мені, Боже...
Дай мені, Боже...

Тетяна Пірус

Публікації Т.П. Пірус

Підручники

1. Струкевич А.К. История Украины / А.К. Струкевич, И.М. Романюк, Т.П. Пирус : учебник для 8-го кл. общеобразоват. учеб. зав. – Киев : Грамота, 2008. – 272 с.
2. Струкевич О.К. Історія України : підруч. для 8-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. К. Струкевич, І. М. Романюк, Т. П. Пірус. – Київ : Грамота, 2008. – 271 с.

Навчально-методична література, програми

3. Методичні поради до проведення семінарських занять з історії / П.С. Григорчук, С.І. Дровозюк, О.П.Іваницька, Т.П. Пірус. – Вінниця, 1991. – 15 с.
4. Вивчення культури українського народу на уроках історії України (7-9кл.) : метод. рек. на допомогу студ. / С.С. Плахотнюк, С.Л. Калитко, Т.П. Пірус. – Вінниця, 1993. – 2,0 друк. арк.
5. Вивчення культури українського народу на уроках історії України (10-11 кл.) / С.С. Плахотнюк, С.Л. Калитко, Т.П. Пірус. – Вінниця, 1993. – 2,0 друк. арк.
6. Програми Української дівочої гімназії при ЗОШ № м. Вінниці. – Вінниця, 1997-1998. – 65 с. – (Канадський фонд Співробітництва).
7. Вороліс М.Г. Програма з педагогічної практики студентів IV-V курсів історичного факультету ВДПІ ім. М. Коцюбинського / М.Г. Вороліс, Т.П. Пірус. – Вінниця, 1998. – 0,8 друк. арк.
8. Пірус Тетяна Петрівна. Вивчення історичних постатей ХХ ст. в курсі історії України : спецкурс для учнів ліцеїних класів: програма. – Вінниця, 2002.
9. Пірус Т.П. Культура України другої половини XIX ст. / Т.П. Пірус // Програма та методичні поради з курсу історії України. – Вінниця, 2003. – С.52-55.
10. Програма та методичні поради з курсу історії України для студ. неісторичних факультетів (очної та заочної форм навч.) / Кафедра історії України. – Вінниця : ВДПУ, 2003. – 68 с.
11. Програма та методичні поради з курсу історії України для студентів неісторичних факультетів (очної та заочної форм навчання) / уклад. М.Г. Вороліс, О.І. Криворучко, О.Г. Лойко, О.О. Лойко, І.В. Мазило, В.М. Мазур, І.П. Мельничук, Т.П. Пірус, Ю.С. Степанчук. – Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2005. – 68 с.

12. Пірус Т.П. Програма зі спецкурсу «Традиційні страви українців : для студентів спеціальності «Історія і правознавство». – Вінниця, 2006. – 12 с.
13. Пірус Т.П. Навчальна програма «Основи педагогічної майстерності» : для студентів. Спеціальність: 7.02030201. Історія / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
14. Пірус Т.П. Навчальна програма «Народна іграшка» : для студентів. Спеціальність: 7.02030201. Історія / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
15. Пірус Т.П. Навчальна програма «Українська народна іграшка» : для студентів. Спеціальність: 6.01.0100. Початкове навчання / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
16. Пірус Т.П. Навчальна програма «Подільська писанка» : для студентів. Спеціальність: 6.01.0100. Початкове навчання / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
17. Пірус Т.П. Основи педагогічної майстерності : робоча програма для студентів спеціальності: 7.02030201. Історія / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
18. Пірус Т.П. Українська народна іграшка. Спецкурс. Робоча програма для студентів спеціальності: 6.01.01100. Початкове навчання / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
19. Пірус Т.П. Подільська писанка. Спецкурс. Робоча програма для студентів спеціальності: 6.01.01100. Початкове навчання / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
20. Пірус Т.П. Народна іграшка. Спецкурс. Робоча програма для студентів спеціальність: 7.02030201. Історія / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.
21. Пірус Т.П. «Традиційні страви українців» : Спецкурс. Робоча програма для студентів спеціальності: 7.02030201. Історія / уклад. ст. викл. Пірус Т.П. – Вінниця, 2010.

Тези доповідей на наукових конференціях. Наукові та науково-методичні статті в журналах та збірниках

1985

22. Пірус Т.П. З досвіду ідейно-політичного виховання вчителів історії й суспільствознавства на Вінниччині / Т.П. Пірус // Тези третьої Вінницької обл. історико-краєзнавчої конф., 4 верес. 1985 р. – Вінниця, 1985. – С. 81.

1986

23. Пірус Т.П. Використання історико-краєзнавчого матеріалу в ідейно-політичному вихованні учнів у школах Вінниччини / Т.П. Пірус // Тези доп. четвертої Вінницької обл. історико-краєзнавчої конф., 4 верес. 1986. – Вінниця. – С. 85.

1987

24. Пірус Т.П. Вплив історико-культурної спадщини радянського народу на формування політичної свідомості молоді / Т.П. Пірус // Молоді учені-суспільствознавці УРСР – 70-річчю Великого Жовтня : тези респ. наук.-теорет. конф., 17-18 груд. 1987 р. – Львів, 1987. – С. 221.
25. Пірус Т.П. З досвіду роботи вчителів Вінницької області по викриттю буржуазних фальсифікаторів історії Великого Жовтня / Т.П. Пірус // Сьома Подільська іст.-краєзн. конф.: (Секція іст. рад. періоду) : тези доп. – Кам'янець-Подільський, 1987. – С. 134-135.

1988

26. Пірус Т.П. Влияние историко-краеведческого материала на формирование политических взглядов школьников / Т.П. Пірус // Первая Правобережная науч. конф. по ист. краеведению посвященная 225-летию начала изучения древностей края : тез. докл. – Кировоград, 1988. – С. 82-83.

1989

27. Пірус Т.П. Використання архівних документів на уроках історії в середній школі при вивченні тем краєзнавчого характеру / Т.П. Пірус // Тези доп. восьмої Вінницької обл. іст.-краєзн. конф. – Вінниця, 1989. – С. 105-106.
28. Пірус Т.П. Творча робота учнів під час вивчення краєзнавчого матеріалу / Т.П. Пірус // Четверта Респ. наук. конф. з іст. краєзн. : тези доп. і повідомл. – Київ, 1989. – С. 438-439.
29. Пірус Т.П. Формування знань старшокласників про саму історичну науку / Т.П. Пірус // Молодежь и актуальные проблемы исторической науки : тез. общественно-политических чтений, посвящ. 70-летию комсомола Украины (7-9 июня 1989 г.). – Черновцы, 1989. – С. 316-317.

1992

30. Пірус Т.П. Курс "Наш край" у Вінницькій середній школі № 32 / Т.П. Пірус // Тези доп. одинадцятої Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. 3 верес. 1992 р. – Вінниця, 1992. – С. 82.
31. Пірус Т.П. Практична підготовка майбутнього вчителя до роботи в школі / Т.П. Пірус // Психологопедагогічні основи

активізації навч.-пізнавальної діяльності студ. : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 80-річчю Вінницького державного педагогічного інституту. – Вінниця, 1992. – Ч.1. – С. 61-63.

1993

32. Пірус Т.П. З досвіду керівництва академічною групою / Т.П. Пірус // Історичний факультет Вінницького державного педагогічного інституту : До 20-річчя відновлення. – Вінниця, 1993. – С. 31-33.
33. Пірус Т.П. Формування патріотичних почуттів старшокласників у процесі вивчення історії України та краєзнавчого матеріалу / Т.П. Пірус // Тези доповідей до тринадцятої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 7 вересня 1993 р. – Вінниця, 1993. – С. 86.

1994

34. Пірус Т.П. Краєзнавча діяльність у роботі з молоддю Вінницької області товариства "Просвіта" ім. Т.Г. Шевченка / Т.П. Пірус // Тези доповідей до тринадцятої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 6 вересня 1994 р. – Вінниця, 1994. – С. 117-119.

1997

35. Лепко Н. Третя Вінницька загальноосвітня школа / Н. Лепко, Т.П. Пірус // Тези доповідей і повідомлень сімнадцятої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 18 вересня 1997 р. – Вінниця, 1997. – С. 74-75.

1998

36. Безверхий О. Вивчення моральної свідомості молодших школярів методом тематичної проекції переживань / Безверхий О., Пірус Т. // Психологія на перетині тисячоліть : збірник наукових праць учасників П'ятих Костюківських читань: в 3 т. Том. 1. – Київ : Генозис. – С. 85-95.

1999

37. Пірус Т.П. Українська дівоча гімназія імені Лесі Українки при ЗОШ №3 м. Вінниці / Т.П. Пірус // ВДПУ імені М. Коцюбинського : Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 1999. – 0,2 друк. арк.
38. Пірус Т.П. Формування практичних умінь студентів-істориків при вивченні державних авторитарних систем у шкільному курсі всесвітньої історії / Т.П. Пірус // Безперервна педагогічна практика студента. Як первинна форма їх професійної практичної підготовки : зб. матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції, 14-16 грудня 1999 р. – Вінниця, 1999. – 0,2 друк. арк.

39. Пірус Т.П. Шляхи формування понять «тоталітаризм» та «авторитаризм» в шкільному курсі всесвітньої історії (новітній період: 1914-1939 роки) / Т.П. Пірус // ВДПУ ім. М. Коцюбинського: Наукові записки. Серія: Історія. – Вінниця, 1999. – №2. – С. 169-1172.

2000

40. Пірус Т.П. Методика вивчення авторитарних державних систем у шкільному курсі Всесвітньої історії (на прикладі Іспанії) / Т.П. Пірус // ВДПУ ім.. М. Коцюбинського: Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2000. – №2. – С. 165-169.

41. Пірус Т.П. Українська держава П. Скоропадського: методологія та методика вивчення в шкільному курсі історії України / Т.П. Пірус // ВДПУ ім.. М. Коцюбинського: Наукові записки. Серія: Історія. – Вінниця, 2000. – №2. – С. 269-279.

2001

42. Пірус Т.П. Леся Українка – феномен української та світової культури на зламі століть / Т.П. Пірус // Матеріали звітної наук. конф. викл. іст. факультету за 2000 р. – Вінниця, 2001. – С. 23-25.

2002

43. Пірус Т.П. Відродження національних традицій і свят в Українській дівочій гімназії імені Лесі Українки при ЗОШ №3 М. Вінниці / Т.П. Пірус // Проблеми етнології, фольклористики, мистецтвознавства Поділлі та Південно-Східної Волині: історія і сучасність : матер. конф. – Кам'янець-Подільський, 2002.

44. Організація роботи з працюючими заочниками щодо формування структури історичних знань старшокласників / Т.П. Пірус // ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2002. – Вип. 6. Ч. 2. – С. 211-213.

45. Пірус Т.П. Формування структури історичних знань старшокласників в шкільних курсах історії / Т.П. Пірус // Матеріали наукової конференції викладачів історичного факультету. – Вінниця, 2002.

2003

46. Пірус Т.П. Вивчення історичних постатей ХХ ст. в шкільних курсах історії / Т.П. Пірус // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. – Вінниця, 2003. – Вип. 1. – С. 32-34.

47. Пірус Т.П. Організація роботи з працюючими заочниками щодо формування структури історичних знань старшокласників / Т.П. Пірус // Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2003. – Вип. 6.

48. Пірус Т.П. Слово про вчителя / Т.П. Пірус // Україна була його любов'ю... – Вінниця, 2003. – С. 60-62.

2004

49. Пірус Т.П. Василь Стус – видатна постать в історії України ХХ століття / Т.П. Пірус // ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Наукові записки. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. – Вип. 8. – С. 237-239.

50. Пірус Т.П. Використання ейдетичних образів при формуванні історичних уявлень у 5-му класі / Т.П. Пірус. Ейдетика у психолого-педагогічній діяльності : I Міжнар. наук.-практ. конф. – Вінниця, 2004. – С.110-111.

51. Пірус Т.П. Використання педагогічно-освітніх технологій під час формування історичних уявлень і понять при вивчені авторитарних режимів в шкільних курсах історії / Т.П. Пірус // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. – Вінниця, 2004. – Вип.2. – С.75-76.

2005

52. Безверхий О.С. Моральний розвиток підлітка як творчий процес / О.С. Безверхий, Т.П. Пірус // Розвиток творчих здібностей – умова успішного навчання : зб. матер. II Міжнародної наук.-практ. конф. – Вінниця, 2005. – С. 194-200.

53. Безверхий О.С. Символдрама як творче конструювання психічної реальності / О.С. Безверхий, Т.П. Пірус // Розвиток творчих здібностей – умова успішного навчання : зб. матер. II Міжнародної наук.-практ. конф. – Вінниця, 2005. – С. 19-23.

54. Вісник студентського наукового товариства інституту історії, етнології і права / ред. кол. : С.Л. Калитко, О.А. Коляструк, О.А. Мельничук, Т.П. Пірус, Н.О. Лаас, А.Ю. Цимбалюк ; відп. за вип. О.А. Мельничук, Н.О. Лаас. – Вінниця, 2005. – Вип. 7. – 321 с.

55. Пірус Т.П. Українська дівоча гімназія імені Лесі Українки у м. Вінниці (1993-2003 рр.) / Т.П. Пірус // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XX наук. іст.-краєзн. конф. 27-28 жовт. 2005 р. – Вінниця : ДП ДКФ, 2005. – С. 275-278.

2006

56. Беднарчик Т.Р. Громада Української національної Віри імені Лесі Українки (м. Торонто, Канада) / Т.Р. Беднарчик, О.С. Безверхий, Т.П. Пірус. – Вінниця : Континент-Прим, 2006. – 64 с.
57. Безверхий О.С. Емоційний чинник творчості в етнічному контексті / О.С. Безверхий, Т.П. Пірус // III міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні аспекти розвитку пам'яті та творчого мислення». – Вінниця, 2006. – Ч. 1. – С. 141-146.
58. Пірус Т.П. Благослови, мати, весну зустрічати / Т.П. Пірус // Педагог. – 2006. – С.4.
59. Пірус Т. П. В ім'я Справи / Т.П. Пірус // Мельничук Л.С. Від роду до народу, від народу до роду: Народознавчі студії: Спогади. Кн. 1. – Вінниця : Книга-Вега, 2006. – С. 172-173.
60. Пірус Т.П. Ганна Секрет – з когорти дослідників Поділля / Т.П. Пірус // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: за матеріалами II-ї Міжнародної наукової конференції «Національна інтелігенція» в історії та культурі України у XIX-XXI ст. – Вінниця, 2006. – Вип. XI. – С. 383-386.
61. Пірус Т.П. З досвіду використання краєзнавчого матеріалу к викладанні спецкурсу «Видатні постаті в історії України» / Т. П. Пірус // Хмельниччина: Дивокрай : Всеукраїнський науково-краєзнавчий збірник. – 2006. – № 1-2. – С. 76-77.
62. Пірус Т. Із джерел душі народної [дні народознавства] / Тетяна Пірус // Педагог. – 2006. – № 2 (жовтень).
63. Пірус Т.П. Українська революція: 1917-1920 рр. Актуальні питання методики вивчення теми / Т.П. Пірус // Вісник Інституту історії, етнології і права. – Вінниця, 2006. – Вип. 4. – С. 26-28.
64. Пірус Т.П. Харчування в піст / Т.П. Пірус // Світлиця. – 2006. – № 1. – С. 13-14.

2007

65. Безверхий О.С. Психологічна допомога дітям та підліткам із сімей трудових мігрантів / О.С. Безверхий, Т.П. Пірус // Відродження : науково-методичний вісник / Вінницький обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників. – Вінниця : ПП "Фенікс" ; ДІВП ВАТ "Інфракон". – 2007. – Вип. 4. – С. 87-92.
66. Безверхий О.С. Психотерапевтична допомога молодшим школярам з високою демонстративністю та зниженою нормативною саморегуляцією / О.С. Безверхий, Т.П. Пірус // Відродження : науково-методичний вісник ВОІПОПП. Спецвип. : матер. наук.-практ. конф. «Розвиток особистості: проблеми, психодіагностика,

психокорекція», 24-25 травня 2007 р. м. Вінниця. – Вінниця, 2007. – С. 3-9.

67. Пірус Т.П. Благослови, мати, весну закликати / Т.П. Пірус // Формування у молодого покоління основних зasad національної самосвідомості, основ національної культури та суспільної моралі : методичний посібник. – Вінниця, 2007. – С. 71-92.

68. Пірус Т.П. Борщ – старий господар / Т.П. Пірус // Світлиця. – № 3-4 (19-20) липень-грудень. – 2007. – С. 25-26.

69. Пірус Т.П. Використання інноваційних технологій та передового педагогічного досвіду при вивчені основ педагогічної майстерності / Т.П. Пірус // Вісник Інституту історії, етнології і права. Вип.5. – Вінниця, 2007. – С. 49-50.

2008

70. Пірус Т. Благослови, мати, весну закликати / Т. Пірус // Педагог. – 2008. – №8 (квітень). – С.1.

71. Пірус Т.П. Дажбожа Україна : книга для дітей / Т.П. Пірус. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 24 с. : іл.

72. Пірус Т. Дні народознавства в нашему університеті [до 15-річчя заснування навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля] / Т. Пірус // Педагог. – 2008. – №2 (жовтень). – С.2.

73. Пірус Т. Психотерапевтична допомога молодшим школярам з високою демонстративністю та зниженою нормативною саморегуляцією / Т.П. Пірус // Відродження: Науково-методичний вісник ВОІПОПП. Спецвипуск : матеріали науково-практичної конференції «Розвиток особистості: проблеми, психодіагностика, психокорекція», м. Вінниця, 24-25 травня 2007 р. – Вінниця, 2007. – С. 3-9.

2009

74. Пірус Т. З історії села Чудинівців / Пірус Тетяна, Безверхий Олег // Болохівщина: осягнення історії : матеріали науково-практичної конференції, 17-18 вересня 2009 р. В 2-х ч., ч.2 / О. Журко. – Хмельницький : ПП. Мельник А.А., 2009. – С. 72-79.

75. Пірус Т.П. Народне харчування селян с. Погребище в записах Н. Присяжнюк / Т.П. Пірус // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавче дослідження : матеріали XXII Всеукраїнської наукової історично-краєзнавчої конференції. – Вінниця : О. Власюк, 2009. – 134-141.

76. Пірус Т.П. «Пісні Поділля. Записи Насті Присяжнюк в с. Погребище. 1920-1970 рр.» як джерело про традиційні українські страви / Т.П. Пірус // Вісник Інституту історії, етнології і права ВДПУ : зб. наук. пр. Вип. 7. – Вінниця, 2009. – С. 89-91.

77. Пірус Т. Традиції роду й народу моого [подільські вечорниці, колектив «Душі криниці»] / Т. Пірус // Педагог. – 2009. – №5. – С. 3.

2010

78. Пірус Т.П. Виховання студентської молоді засобами народознавства у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус // Героїко-патріотичне виховання молоді в ціннісних орієнтирах сучасності : методичний посібник / С.В. Онуфрійчук, Т.В. Лещинська, М.Ф. Фаліштинський, Л.Ф. Збаращук. – Вінниця : Вид-во 2010, 2010. – С. 101-105.

79. Пірус Т. 18-22 жовтня 2010 року в університеті тривали дні народознавства / Т. Пірус // Педагог. – 2010. – №2 (жовтень). – С.1.

80. Пірус Т.П.Жива легенда Стіни / Т.П. Пірус // Світлиця. – 2010. – № 2 (29) квітень-червень. – С. 9.

81. Пірус Т. Навчання у майстра / Т. Пірус // Педагог. – 2010. – №3 (листопад).

82. Пірус Т.П. Народна медицина / Т.П. Пірус // Легенди з-над сивого Бужка: природа, археологія, історія, етнографія та фольклор сіл Митинці, Хотьківці, Вереміївка та Заруддя Красилівського району на Хмельниччині. – Київ, 2010. – С. 273-280.

83. Пірус Т.П. Обрядові страви українців Поділля на молодіжних святах та вечорницях / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права: зб. наук. праць/ редкол.: Ю. А. Зінько (відп. ред.), В.М. Белінський, П.С. Григорчук [та ін.]. – Вінниця: Вид. відділ ВДПУ, 2010. – Вип. 8. – С. 117-120. – Бібліogr.: 25 назв.

84. Пірус Т.П. Особливості харчування літніх людей села Круподеринці Погребищенського району Вінницької області (за матеріалами етнографічної експедиції 22.05.2008) / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права ВДПУ : зб. наук. пр. Вип.8. – Вінниця, 2010. – С. 117-119.

85. Пірус Т.П. Традиційне харчування / Т.П. Пірус // Легенди з-над сивого Бужка: природа, археологія, історія, етнографія та фольклор сіл Митинці. Хотьківці, Вереміївка та Заруддя Красилівського району на Хмельниччині. – Київ, 2010. – С. 265-272.

2011

86. Пірус Т.П. З досвіду роботи фольклорно-етнографічного колективу «Душі криниця» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // IX Культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва «Концептуальні проблеми розвитку української культури у світлі підготовки і проведення 2012 року як року культури та відродження музеїв в Україні» : зб. матеріалів

- Міжнародної науково-практичної конференції. – Київ : НАКККіМ, 2011. – С.127-128.
87. Пірус Т.П. Мистецтво одного села (у співавторстві) / Т.П. Пірус // Світлиця. – 2011. – №3 (липень). – С. 14-16.
88. Пірус Т. Народознавство як вагомий чинник у вихованні майбутнього вчителя / Тетяна Пірус // Освіта на Поділлі: минуле та сьогодення: матеріали ХХІІІ Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції, 20-21 жовтня 2011 р.: (До 100-річчя заснування Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського) / ред. Ю. А. Зінько. – Вінниця : ФОП Корзун Д.Ю, 2011. – С. 89-92. – Бібліогр.: 14 назв.
89. Пірус Т.П. Ремесла і побут Подільського краю в експозиції етнографічного музею Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус // Науковий вісник «Меджибіж» : матер. П'ятої наук.-краєзнавчої конф. «Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України» / під ред. О.Г. Погорільця, О.А. Коляструка, А.М. Трембіцького [та ін.]. – Меджибіж ; Хмельницький, 2011. – Ч. II. – С. 174-179.
90. Пірус Т.П. Перспективы международного сотрудничества Винницкого и Нижегородского педагогических университетов в сфере этнологии / Р. Шиженский, Т. Пирус // Освіта на Поділлі: минуле та сьогодення : матер. ХХІІІ Всеукраїнської наук. іст.-краєзнавчої конф. (до 100-річчя заснування Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського). – Вінниця, 2011. – С. 99-100.

2012

91. Пірус Т.П. Діяльність Української дівочої гімназії імені Лесі Українки у м. Вінниці (1993-2003 рр.) // Духовні висоти Поділля: жінки в історії краю : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Хмельницький, 2012.
92. Пірус Т.П. Збереження світоглядних уявлень та народних знань з медицини українців Поділля / Т.П. Пірус // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Народознавчі студії пам'яті В.Т. Скуратівського». Київ, 23-24 жовтня 2012 р. – Київ, 2012.
93. Пірус Т.П. Із досвіду проведення майстер-класів із народних ремесел у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Музей просто неба – сучасні інтерпретації традиційної культури та перспективи етнографічних досліджень». Київ, 29-30 листопада 2012. – Київ, 2012.

2013

94. Пірус Т.П. Колекція витинанок у фондах навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського/ Т. П. Пірус, С. В. Колногозюк // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XXV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції 11-12 жовтня 2013 року / ред. Ю.А. Зінько. – Вінниця, 2013. – С. 194-199. – Бібліogr.: 13 назв.
95. Пірус Т.П. Навчально-наукова лабораторія з етнології Поділля Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського – зберігач народної культури подолян (до 20-річчя заснування народознавчого центру університету) / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XXV Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції 11-12 жовтня 2013 року / ред. Ю.А. Зінько. – Вінниця, 2013. – С. 187-194. – Бібліogr.: 13 назв.

2014

96. Пірус Т. Етнотерапія для всіх / Т. Пірус // Педагог. – 2014. – №4 (груд.). – С.4.
97. Пирус Т. Хустина моя терновая / Татьяна Пирус, Татьяна Журунова // В мире рукоделия. – 2014. – № 5. – С. 24.

2015

98. Пірус Т.П. З історії містечка Шпикова / Т.П. Пірус // Матеріали наукової конференції «Міста і містечка Поділля від доби Середньовіччя до початку ХХ ст.», м. Вінниця, 24-25 вересня 2015 р. – Вінниця, 2015. – С. 7.
99. Пірус Т.П. Матеріали з топоніміки Могилів-Подільського району в рукописному фонді навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля інституту історії, етнології і права Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус // П'ята Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція (м. Могилів-Подільський 16-17 жовтня 2015 року) / ред. С.Д. Гальчак. – Вінниця ; Могилів-Подільський : ПП Балюк І.Б., 2015. – С. 449-454. – Бібліogr.: 10 назв.
100. Пірус Т.П. Михайло Коцюбинський про традиційну культуру українців Поділля / Т.П. Пірус // Народна культура Поділля у національному вихованні дітей та молоді: проблеми та перспективи національного виховання : матеріали другого науково-практичного круглого столу, 24 жовтня 2014 р. / Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2015. – С. 84-89. – Бібліogr.: 17 назв.

101. Пірус Т.П. Пісенний фольклор Хмільницького району Вінницької області у Рукописному фонді Навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // Перша Хмільницька наукова історико-краєзнавча конференція : матеріали конференції. 23 вересня 2015 р., м. Хмільник Вінницької області / ред. колегія : С. Д. Гальчак та ін. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2015. – С. 268-272.
102. Пірус Т.П. Співомовки Степана Руданського як джерело з етнографії Поділля / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць / ред. Ю. А. Зінько. – Вінниця : Нілан ЛТД, 2015. – Вип. 13. – С. 101-105. – Бібліогр.: 9 назв.
103. Пірус Т. П. Традиції святкування Колодія на Поділлі / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць / ред. Ю. А. Зінько. – Вінниця : Нілан ЛТД. – 2015. – Вип. 13. – С. 106-107. – Бібліогр.: 12 назв.
104. Пірус Т.П. Традиційні Великодні молодіжні ігри на Тиврівщині у I половині ХХ ст. / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // Перша Тиврівська науково–краєзнавча конференція : матеріали конференції, 11 грудня 2015 р., смт. Тиврів Вінницької області / редколегія : С.Д. Гальчак (голова), Л.В. Баженов (співголова), Ю.А. Зінько (співголова), К.В. Завальнюк (відповід. секретар) та ін. – Вінниця : ПП Балюк І. Б., 2015. – С. 266-272.

2016

105. Пірус Т. Посімейний список мешканців містечка Шпикова як джерело з вивчення прізвищевих назв/ Тетяна Пірус // Міста і містечка Поділля від доби Середньовіччя до початку ХХ ст. : матеріали наукової конференції 24-25 вересня 2015 року/ ред. В. Колесник. – Вінниця : Нілан ЛТД, 2016. – С. 460-463. – Бібліогр.: 11 назв.

Рахни-Лісові

106. Пірус Т.П. З історії села Рахнів-Лісових / Т.П. Пірус // Тези доп. дев'ятої Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф. – Вінниця, 1990. – С. 37-38.
107. Пірус Т.П. Гончарні села Рахни-Лісові (минуле і теперішнє) / Т.П. Пірус // Етнографія Поділля : тези доп. наук. конф. – Вінниця, 1992. – С. 54-57.
108. Пірус Т.П. Спогади про ковалів села Рахни-Лісові / Т.П. Пірус // Етнографія Поділля : тези доп. наук. конф. – Вінниця, 1992. – С. 86-87.

109. Пірус Т.П. Весілля в с. Рахнах-Лісових (1 половина ХХ ст. до поч. 60-х років ХХ ст.) / Т.П. Пірус // Подільська старовина : зб. наук. пр. – Вінниця, 1993. – С. 365-372.
110. Пірус Т.П. Весільні пісні в с. Рахни-Лісові (Вінницька обл., Шаргородський р-н) / Т. П. Пірус // Подільський фольклор у збиранні та дослідженні : тези Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 105-й річниці з дня народження Гната Танцюри. – Вінниця, 2006. – С.112-116.
111. Пірус Т. Традиційне ткацтво с. Рахни-Лісові (Шаргородський район Вінницької області) / Тетяна Пірус // Подільське традиційне ткацтво : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції м. Вінниця, 30 вересня-1 жовтня 2008 р. / Вінницька обл. держ. адміністрація, Вінницький держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2009. – С. 97-102. – Бібліогр.: 11 назв.
112. Пірус К.Л. Спогади про голодомор 1932-1933 років у с. Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області / К. Л. Пірус, Т. П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права: зб. наук. праць / редкол. : Ю.А. Зінько (відп. ред.), В.М. Белінський, П.С. Григорчук [та ін.]. – Вінниця : Вид. відділ ВДПУ, 2011. – Вип. 9. – С. 108-112. – Бібліогр.: 15 назв.
113. Пірус Т.П. Народні оповідання села Рахни-Лісові (Шаргородський район Вінницької області) / Т.П. Пірус // Науковий вісник "Меджибіж": матеріали четвертої науково-краєзнавчої конференції "Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України" / ред. О. Г. Погорілець [та ін.]. – Меджибіж ; Хмельницький : ПП Мельник, 2011. – Ч. 1. – С. 514-531. – Бібліогр.: 14 назв.
114. Пірус Т.П. Топоніміка села Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць / редкол. : Ю. А. Зінько (відп. ред.), В.М. Белінський, П.С. Григорчук [та ін.]. – Вінниця : Вид. відділ ВДПУ, 2011. – Вип. 9. – С. 112-116. – Бібліогр.: 15 назв.
115. Пірус Т.П. Вчителі Рахнівсько-Лісової ЗСШ №1 та ЗСШ №2 Шаргородського району Вінницької області – випускники Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус. – Вінниця, 2012.
116. Пірус Т.П. Репресії в 30-х рр. ХХ ст. у селі Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області (на прикладі історії життя окремих родин рахнян) / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць/ ред. Ю.А. Зінько. – Вінниця : Нілан ЛТД, 2013. – Вип. 11. – С. 37-42. – Бібліогр.: 23 назв.

117. Пірус Т.П. Пісенний фольклор як джерело знань про традиційну культуру українського народу (на матеріалах с. Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області) / Пірус Т.П. // Народна культура Поділля у національному вихованні дітей та молоді: проблеми та перспективи : матеріали науково-практичного круглого столу, 17 жовт. 2013, м. Вінниця / ред. кол. О.А. Коляструк (відпов. ред). – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – С. 93-96.
118. Пірус Т.П. Пісня-перетекстівка, записана у січні 1947 р. у с. Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області / Т.П. Пірус, К.Л. Пірус. – Шаргород, 2014.
119. Пірус Т. П. Справи сільські... : Репресії 30–х рр. ХХ ст. у селі Рахни-Лісові Шаргородського району // Реабілітовані історією : у двадцяти семи томах. Вінницька область / обл. ред. колегія: І.Д. Іvasюк та ін. ; упорядники: В.П. Лациба та ін. Кн. 5. – Київ : Центр ДЗК, 2015. – С. 194-198.
120. Пірус Т. П. Прізвищевий масив мешканців містечка Рахни-Лісові Ямпільського повіту Подільської губернії початку XIX ст. (на матеріалах Державного архіву Вінницької області) / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права: зб. наук. праць / ред. Ю. А. Зінько. – Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2016. – Вип. 14. – С. 111-114. – Бібліогр.: 13 назв.

Писанкарство

121. Пірус Т. Писанки села Рахни-Лісові // Тези доповідей і повідомлення вісімнадцятої Вінницької обласної історико-краєзнавчої конференції, 3 лютого 1998 р. – Вінниця, 1998. – С. 113.
122. Пірус Т.П. Дослідження традицій подільських писанкарок / Т.П. Пірус // Матеріали звітної наукової конференції викладачів і студентів історичного факультету за 1998 рік. – Вінниця, 1999. – С.32-33.
123. Пірус Т.П. Солярна символіка на писанках села Рахни-Лісові Шаргородського району Вінницької області / Т.П. Пірус // Поділля у контексті української історії : матеріали Всеукраїнської наук. конф. 29-30 лист. 2001 р. – Вінниця, 2001. – С. 84-88.
124. Пірус Т.П. Збереження традицій подільських писанкарок в Українській дівочій гімназії імені Лесі Українки при ЗОШ №3 м. Вінниці / Т.П. Пірус // Матеріали II Міжнародного з'їзду писанкарів. – Коломия, 2002.
125. Пірус Т. Архаїчна символіка писанок с. Гущинці Калинівського району Вінницької області / Т. Пірус, К. Пірус // Народна культура Поділля в контексті національного виховання :

- зб. наук. пр. [відп. ред. Л. С. Мельничук]. – Вінниця, 2004. – С.214-218.
126. Пірус Т.П. Розвиток писанкарства на Вінниччині в період незалежності / Т.П. Пірус // Вінниччина : минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали ХXI Вінницької наук. істор.-краєзнав. конф. 25-26 жовтня 2007 р. / ред. кол. : Ю.А. Зінько, А.В. Войнаровський [та ін.]. – Вінниця, 2007. – С. 375-379. – Бібліогр.: 16 назв.
127. Пірус Т.П. Українська писанка (для учениць середніх загальноосвітніх шкіл) // Формування у молодого покоління основних засад національної самосвідомості, основ національної культури та суспільної моралі / Т.П. Пірус. – Вінниця, 2007. – С. 64-70.
128. Пірус Т.П. Із досвіду вивчення писанкарства у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського / Т.П. Пірус // Роль добровільних студентських об'єднань у формуванні гармонійно розвиненої, високоосвіченої, соціально активної і національно-свідомої особистості (на допомогу керівникам добровільних учнівських та студентських об'єднань, класним керівникам, наставникам академічних груп) : методичний посібник. – Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2008. – С. 51-55.
129. Пірус Т.П. Традиційне писанкарство в селах Вереміївка, Митиці та Хотьківці Красилівського району Хмельницької області / Т.П. Пірус // Вісник Інституту історії, етнології і права ВДПУ : зб. наук. пр. – Вінниця, 2008. – Вип. 6. – С. 65-67.
130. Пірус Т.П. Традиційне писанкарство / Т.П. Пірус // Легенди з-над сивого Бужка: природа, археологія, історія, етнографія та фольклор сіл Митинці. Хотьківці, Вереміївка та Заруддя Красилівського району на Хмельниччині. – Київ, 2010. – С. 249-252.
131. Пірус Т.П. Народна писанка у традиційно-побутовій культурі українців Поділля / Т.П. Пірус // Народознавчі студії пам'яті В.Т. Скуратівського «Традиційна культура українського народу в XIX ст.: стан та перспективи розвитку, проблеми державної підтримки» : зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції та методичні рекомендації, Київ, 21-22 жовтня 2010 р. – Київ : ТОВ Видавництво «Сталь», 2010. – С. 230-234.
132. Пірус Т.П. Подільська писанка / Т.П. Пірус, уклад. // Спецкурс. Робоча програма для студентів спеціальності: 6.01.0100. Початкове навчання. – Вінниця, 2010.
133. Пірус Т.П. Формування колекції писанок у фондах навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля Інституту історії, етнології і права ВДПУ імені Михайла Коцюбинського /

Т.П. Пірус, К.Л. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць / редкол.: Ю.А. Зінько (відп. ред.), П.С. Григорчук [та ін.]. – Вінниця : ФОП Корзун Д.Ю., 2011. – Вип. 10. – С. 144-147. – Бібліогр.: 14 назв.

134. Пирус Т. Винница – центр писанкарского искусства: наши крашенки из оплодотворенных яиц – настоящие обереги, "работающие" целый год! : беседу вёл И. Хмельницкий / Татьяна Пирус // Здоров'я. Події. Час. – 2012. – 27 червня-3 липня (№ 26). – С. 12.

135. Пирус Т.П. Писанка как источник сведений о традиционной культуре украинского народа / Т. П. Пирус // Источник и его роль в историческом познании : сб. ст. по материалам межд. науч. конф. 17 мая 2012 г. – Нижний Новгород : НГПУ им. К. Минина, 2012. – С. 185-189.

136. Pirus T. Ukrainian pysanka as one of the denominators in multicultural dialoge / Tetyana Pirus // Cztery narody cztery spojrzenia. Perspektywy dialogu miedzykulturowego. – Kielce : Wydawnictwo pokonferencyjne, 2012. – Р. 63-65.

137. Pirus T. Ukrainska pysanka jako jeden z mianownikow dialogu miedzykulturowego / Tetyana Pirus // Cztery narody cztery spojrzenia. Perspektywy dialogu miedzykulturowego. – Kielce : Wydawnictwo pokonferencyjne, 2012. – Р. 66-67.

138. Пірус Т.П. Традиційні писанкові символи України (на матеріалах Поділля) / Т.П. Пірус // Матеріали науково-практичної конференції «Українське козацтво в етнокультурному просторі Наддніпрянщини» : зб. наук. пр. – Нікополь : ТОВ «Принтхаус «Римм», 2014. – С. 127-135.

139. Пірус Т.П. Традиційні подільські писанки у Хмільницькому районі Вінницької області / Т.П. Пірус // Перша Хмільницька наукова історико-краєзнавча конференція : матеріали конференції. 23 вересня 2015 р., м. Хмільник Вінницької області / ред. колегія : С.Д. Гальчак та ін. – Вінниця : Меркюрі-Поділля, 2015. – С. 246-252.

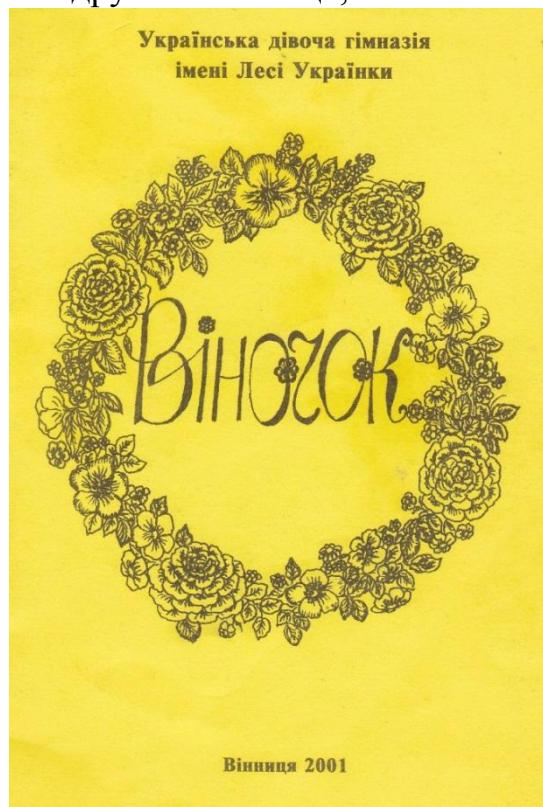
140. Пірус Т.П. Народні писанки у селах Голубівка, Северинівка та Хатки Жмеринського району Вінницької області / Т.П. Пірус // Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження : матеріали XXVII Всеукраїнської Вінницької наукової історико-краєзнавчої конференції 7-8 жовтня 2016 року / ред. Ю.А. Зінько. – Вінниця : ФОП Корзун Д.Ю., 2016. – С. 109-121. – Бібліогр.: 29 назв.

Народна лялька-іграшка

141. Пірус Т.П. Народні ляльки-іграшки подолян / Т.П. Пірус // Актуальні проблеми мистецької підготовки майбутнього вчителя (ІІ шкала методичного досвіду) : матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару. – Вінниця, 2010. – С. 41-45.
- Пірус, Т.П. Подільська народна лялька / Т.П. Пірус // Лялька як знак, образ, функція : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. «Другі Марка Грушевського читання» / за ред. доктора мистецтвознавства О.С. Найдена. – Київ, 2010. – С. 54-63, 63-69 (Дод.), 14-18 (кольорові вставки).
142. Пірус Т. Народна лялька – вагомий чинник виховання / Т.Пірус // Світлиця. – 2011. – Квітень-червень (№ 2). – С. 48-51.
143. Пірус Т.П. Народна лялька в традиційній культурі українців Поділля / Т. П. Пірус // VI Кирилло-Мефодиевские чтения : материалы Международной научно-практической конференции. – Уфа : Изд. Уфимского филиала ФГБОУ ВПО «МГУ им. М.А. Шолохова», 2012. – С. 68-74.
144. Пірус Т.П. Традиційні народні ляльки у фондах навчально-наукової лабораторії з етнології Поділля ВДПУ імені М. Коцюбинського / Т.П. Пірус // Вісник інституту історії, етнології і права : зб. наук. праць / ред. Ю.А. Зінько. – Вінниця : Корзун Д.Ю., 2014. – Вип. 12. – С. 122-126. – Бібліогр.: 9 назв.

Поетичні твори

145. Віночок : поетична збірка Української дівочої гімназії ім.. Лесі Українки при ЗОШ №3 / уклад., переднє слово Т. П. Пірус. – Вінниця : Рекламне агентство Вінниця, 2001. – 57 с.
146. Пірус Т. Писанки. Навчи мене, мати, рушник вишивати: [вірші] / Т. Пірус // Народознавство. – 2004. – № 64 (листопад). – С. 20.
147. Подолянка З. Перейти за обрій / Зоряна Подолянка [Т. П. Пірус]. – Вінниця : Т.П. Барановська, 2015. – 54 с.
148. Подолянка Зоряна. Присягаю. Вірші / Зоряна Подолянка [Т. П. Пірус]. – Видання друге. – Вінниця, 2005. – 85 с.

Про Тетяну Петрівну Пірус

1. Баженов Л.В. Пірус Тетяна Петрівна / Л.В. Баженов // Баженов Л.В. Поділля в працях дослідників і краєзнавців XIX-XX ст. – Кам'янець-Подільський, 1993. – С. 316-317.
2. Секрет Г. Тетяна Пірус – директор дівочої гімназії / Секрет Г. // Будьмо знайомі. – Вінниця : АКВІЛОН, 1999. – С. 239-246.
3. Без писанки годі й уявити Україну! // Подолія. – 2000. – 28 квітня.
4. Пірус Т.П. [про Т.П. Пірус] // Народні майстри Вінниччини : короткий довідник. – Вінниця : СПД Гусяков О.М., 2003. – С.34.
5. Духовна школа Тетяни Пірус // Панорама. – 2004. – 27 березня.
6. Кадміцький А. Знай наших! / А. Кадміцький // Вінницькі відомості. – 2006. – №15. – С. 1.
7. Ключинська І. Сучасна українка у вишитій сорочці, або Що спільногоміж раками і писанками / Інна Ключинська // 20 хвилин. – 2006. – 21 квітня (№93). – С. 18.
8. Козак І. Великдень її душі / Ігор Козак // Вінниччина. – 2006. – 21 квітня. – С. 5
9. Козак І. На кращих традиціях / Ігор Козак // Вінницька газета. – 2006. – 20 квітня. – С. 6.
10. Дмитрук О. Червоне – то любов, а чорне... / Олександр Дмитрук // Вінницька газета. – 2007. – 25 січня. – С. 5.
11. І Федорчук Причаститися з джерела духовності наших пращурів / І. Федорчук // Педагог. – 2009. – № 8.
12. Федорчук І. «Писанка – це стан душі» / І. Федорчук //Педагог. – 2008 (травень). – С. 3.
13. Новосад К. Серця і душі подолян та світла пісня – тобі, столице! / Катерина Новосад // Вінницька газета. – 2009. – 9 жовтня (№81). – С. 8.
14. Хлебникова Т. Поклонница народной игрушки / Т. Хлебникова // Рабочая газета. – 2010. – № 56 (27 марта). – Режим доступу: <http://rg.kiev.ua/page5/article17733/>
15. Гасюк В. «Колись бідними були, а страву на другий день не їли...» / В. Гасюк // Вінниччина. – 2011. – 25 березня. – С. 16.
16. Онуфрійчук К. Ювіляри університету : [про Т.П. Пірус]/ К. Онуфрійчук // Педагог. – 2011. – Квітень (№ 7). – С. 4.
17. Сегеда Ю. «Гастролі» Рахнів-Лісових у столиці / Юрій Сегеда // Вінниччина. – 2011. – 21 жовтня. – С.9.
18. Тетяна Пірус стала зоряною подолянкою // Вінничанка. – 2011. – № 1. – С. 12.

19. Шевчук О. Слава Рахнів Лісових невмируща, допоки житимуть у них такі майстри / Ольга Шевчук // Шаргородщина. – 2011. – 6 жовтня. – С. 1; 3.
20. Хмельницкий И. Винничина – центр писанкарского искусства: наши крашенки из оплодотворенных яиц – настоящие обереги, «работающие» целый год! / Игорь Хмельницкий // Вінницькі реалії. – 2012. – 6 червня (№23). – С. 10.
21. Янушкевич Т. Борщ, каша, третя – кваша. Відома на Вінниччині етнограф Тетяна Пірус про народні традиції здорового харчування / Т. Янушкевич // Вінничанка. – 2012. – №7. – С. 18-19.
22. Бойчук Т. У фокусі уваги – подільська писанка : [про Т. Пірус]/ Т. Бойчук // Вінниччина. – 2012. – 28 березня (№ 24). – С. 16.
23. Гальчак С.Д. Пірус Тетяна Петрівна / С.Д. Гальчак // Розвиток краєзнавства у Східному Поділлі: XIX – поч. XXI ст. : монографія. – вид.2, доп. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2013. – С. 708-709.
24. Вільчинська О. Білі хустки з власноруч вишитим візерунком / Ольга Вільчинська // Подільська порадниця. – 2014. – 11 червня. – С. 5.
25. Вільчинська О. Єдині на Вінниччині [про дівочі чобітки] / Ольга Вільчинська // «МІГ». – 2014. – 18 червня. – С. 5.
26. Нагребецький А.Н. Пірус Т.П. [про Пірус Т.П.] / Нагребецький А.Н. // Іменами багата земля Шаргородська. – Вінниця : ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2014. – С. 260-261.
27. Чебан О. Де жінка, там і хустка / Олег Чебан // Урядовий кур'єр. – 2014. – 31 травня (№97). – С. 19.
28. Мельник Ю. Секрети родинної кулінарії Тетяни Пірус/ Ю. Мельник // Студентська територія. – 2014. –10 січня (№ 1). – С. 5
29. П'ятак О. Народні іграшки у вихованні : [Тетяна Пірус про ляльку-мотанку] / О. П'ятак // Педагог. – 2014. – Березень (№ 7). – С. 3.
30. Панчук Ф. "Намалюю в мріях колір щастя!" : [вірші Тетяни Пірус] / Ф. Панчук // Вінничанка. – 2015. – № 10. – С. 23.
31. Мартонікова І. «Сила писанки – і у священних прадавніх символах, і у думках, із якими ви її пишете» / Інна Мартонікова // Місто. – 2016. – 27 квітня (№16). – С.6.
32. Найден О. Ляльки Поділля [Т.П. Пірус] / О. Найден // Парадокс української ляльки : Українська народна лялька у світлі кроскультурних паралелей та аналогій. Обрядові функції. Конструктивний дизайн. – Київ : Видавничий дім «Стилос», 2016. – С. 136-59.

33. Великодні писанки з Тетяною Пірус. Новини культурного життя Вінниці. – Режим доступу: <http://lorna-l.livejournal.com/644181.html>
34. Винничина – центр писанкарского искусства: наши крашенки из оплодотворенных яиц – настоящие обереги, «работающие» целый год! – Режим доступу: <http://real-vin.com/2012-09-17-18-00-02>
35. Творчий вечір Т. Пірус «З любов'ю до рідної землі» / Вінницький обласний центр народної творчості. – Режим доступу: http://www.vocnt.org.ua/event/pirus_2016
36. Тетяна Пірус навчить вас писанкарству перед Великоднем. – Режим доступу: <http://www.tviybiznes.com/main/news2/165787>

Світлини

2003 р.

2008 р. Народна майстриня Мудла Анастасія Йосипівна

2006 р. Дні народознавства

**Тетяна
Пірус -
директор
дівочої
гімназії**

2001 р. Гімназистки та викладачі

Згори донизу
2002 р., гімназистки на святі «Великодня писанка» у ВДПУ

2000 р., м. Кам'янець-Подільський

Згори донизу
1998 р., один день з життя гімназії

1998 р., м. Київ, біля могили Лесі Українки

Магія писанки Тетяни Петрівни Пірус

З донькою Катериною

**2016 р. м. Вінниця. Всеукраїнське свято народного мистецтва
«Великодня писанка». Почесні нагороди**

З донькою Ольгою

Згори донизу:

**З чоловіком О.С. Безверхим та доночкою Ольгою на виставці
В. Козюка**

**Відзначення ювілею у Вінницькому обласному центрі народної
творчості**

I на тім рушникові...

З Світланою Костюк, випускницею Інституту філології й журналістики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

2009 р. Учні та вчителі НВК №2 м. Немирів у навчально-науковій лабораторії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

2012 р. Відкриття виставки «Хустино моя терновая»

**2007 р. У навчально-науковій лабораторії Вінницького
державного педагогічного університету імені
Михайла Коцюбинського**

2011 р. Заслужений журналіст України Ганна Секрет

2016 р. Зінько Ю.А., декан факультету інституту історії, етнології і права

2016 р. Цвігун Т.О., директор Вінницького обласного центру народної творчості

Співпраця зі ЗМІ

2017 р. Участь у міських заходах

2017 p.

Зміст

Від укладача	4
Чотири десятиліття на освітянській ниві	5
Публікації Т.П. Пірус	10
Підручники	10
Тези доповідей на наукових конференціях. Наукові та науково- методичні статті в журналах та збірниках.....	11
Рахни-Лісові.....	21
Писанкарство	23
Народна лялька-іграшка	26
Поетичні твори.....	27
Про Тетяну Петрівну Пірус.....	28
Світлини.....	31

Примітки

Примітки

Примітки

Тетяна Петрівна Пірус

біобібліографічний покажчик

Відп. за вип. В. С. Білоус

Бібліотека Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського

вул. Острозького, 32, м. Вінниця, 21100, Україна
Тел. (0432) 26-51-98, 27-59-46,
E-mail: vspu.lib@gmail.com; <http://www.vspu.edu.ua/>